

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 15 lipca 1949 r.

Nr 41

T R E S C:

U S T A W Y:

Poz.:	293 — z dnia 1 lipca 1949 r. o związkach zawodowych	853
	294 — z dnia 1 lipca 1949 r. o obowiązku uczestniczenia w obrocie bezgotówkowym	854
	295 — z dnia 1 lipca 1949 r. o zmianie niektórych przepisów ustawy z dnia 18 marca 1925 r. o izbach morskich	856
	296 — z dnia 1 lipca 1949 r. o zmianie dekretu o zniesieniu izb rolniczych	857
	297 — z dnia 1 lipca 1949 r. o zakładach leczniczych dla zwierząt	857
	298 — z dnia 2 lipca 1949 r. o zakresie działania Ministra Skarbu	859
	299 — z dnia 2 lipca 1949 r. o zmianie prawa o sądach pracy	860
	300 — z dnia 2 lipca 1949 r. o orderze „Budowniczych Polski Ludowej“	861
	301 — z dnia 2 lipca 1949 r. o orderze „Sztandar Pracy“	862
	302 — z dnia 2 lipca 1949 r. o upoważnieniu Rządu do wydawania dekretów z mocą ustawy	863

ROZPORZĄDZENIE

303 — Ministra Żeglugi z dnia 9 lipca 1949 r. w sprawie określenia szerokości pasa nadbrzeżnego	863
---	-----

293

U S T A W A

z dnia 1 lipca 1949 r

o związkach zawodowych.

I. PRZEPISY OGÓLNE.

Art. 1. W celu:

ustawowego zabezpieczenia ustanowionych przez władzę ludową w Polsce najpomyślniejszych warunków dla rozwoju związków zawodowych — w imię utrwalenia zwycięstwa i zdobyczy klasy robotniczej, umocnienia władzy ludowej i budowy socjalizmu w Polsce, oraz celem

stworzenia najdogodniejszych warunków dla dalszej działalności, rozwijanej przez związki zawodowe w dziedzinie reprezentacji i obrony interesów robotników i pracowników umysłowych, troski o systematyczną i ciągłą poprawę bytu materialnego i kulturalnego świata pracy, mobilizacji klasy robotniczej do wykonania planów produkcyjnych, zwiększania wydajności pracy i rozwijania współzawodnictwa, stałego podnoszenia na wyższy poziom gospodarki narodowej —

- 1) gwarantuje się robotnikom i pracownikom umysłowym prawo dobrowolnego zrzeszania się w związki zawodowe oraz najczynniejszego udziału w sprawowaniu władzy ludowej,
- 2) znosi się wszelkie pozostałe w spadku po rządach kapitalistycznych przepisy, które ograniczały prawo robotników i pracowników umysłowych do dobrowolnego zrzeszania się w związki zawodowe, poddawały działalność związków zawodowych nadzorowi władz administracyjnych oraz przyczyniały się do rozbijania ruchu zawodowego.

Art. 2. Robotnicy i pracownicy umysłowi, zatrudnieni w przedsiębiorstwach, urzędach i instytucjach, jak również inne osoby, pracujące na podstawie umowy o pracę, umowy o naukę zawodu lub nominacji władzy publicznej, mają prawo dobrowolnego zrzeszania się w związki zawodowych.

II. ZADANIA, CELE I ZAKRES DZIAŁANIA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH.

Art. 3. Statut Zrzeszenia Związków Zawodowych w Polsce oraz statuty związków zawodowych, wchodzących w skład Zrzeszenia, określają szczegółowo zadania, cele i zakres działania związków zawodowych. Statut Zrzeszenia Związków Zawodowych uchwała Kongres Związków Zawodowych w Polsce.

III. UPRAWNIENIA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH.

Art. 4. 1. Związki Zawodowe przez swe statutowo określone instancje kierownicze i organy związkowe współpracują z władzami i instytucjami w dziedzinie administracji publicznej, gospodarki narodowej i kontroli w zakresie i trybie, ustalonym przez przepisy prawa.

2. W zakresie realizacji swych zadań statutowych związki zawodowe reprezentują zarówno zrzeszonych, jak i niezrzeszonych we wszystkich sprawach, które dotyczą ogólnych interesów pracowniczych.

IV. ORGANIZACJA I WŁADZE ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH.

Art. 5. 1. Naczelną reprezentacją ruchu zawodowego w Polsce jest Zrzeszenie Związków Zawodowych.

2. Zrzeszenie Związków Zawodowych w Polsce jest osobą prawną.

Art. 6. Najwyższymi organami Zrzeszenia Związków Zawodowych w Polsce są:

- 1) Kongres Związków Zawodowych,
- 2) Centralna Rada Związków Zawodowych.

Art. 7. Tryb i sposób wybierania delegatów na Kongres, ich liczbę oraz terminy zwoływania Kongresu Związków Zawodowych określa statut Zrzeszenia Związków Zawodowych w Polsce.

Art. 8. Centralna Rada Związków Zawodowych odpowiada za swoją działalność tylko przed Kongresem Związków Zawodowych.

Art. 9. Centralna Rada Związków Zawodowych prowadzi rejestr związków zawodowych.

2. Każdy związek zawodowy uzyskuje osobowość prawną z chwilą wpisania do rejestru.

V. PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE.

Art. 10. Uprawnienia Zrzeszenia Pracowniczych Związków Zawodowych w Polsce i Komisji Centralnej Związków Zawodowych, wynikające z obowiązujących przepisów prawa, przechodzą odpowiednio na Zrzeszenie Związków Zawodowych w Polsce i Centralną Radę Związków Zawodowych.

Art. 11. Uchyla się:

- 1) dekret z dnia 8 lutego 1919 r. w przedmiocie tymczasowych przepisów — o pracowniczych związkach zawodowych (Dz. U. R. P. Nr 15, poz. 209);
- 2) art. 7 i art. 11 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. Prawa o stowarzyszeniach (Dz. U. R. P. Nr 94, poz. 808), a w art. 9 pkt c) tegoż rozporządzenia skreśla się wyrazy: „z wyjątkiem postanowień, zawartych w art. 11 ust. 2, art. 15, 17 i 59“.

Art. 12. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Prezesowi Rady Ministrów i Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 13. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *B. Bierut*

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *K. Rusinek*

294

U S T A W A

z dnia 1 lipca 1949 r.

o obowiązku uczestniczenia w obrocie bezgotówkowym.

Art. 1. 1. Obowiązkowi uczestniczenia w obrocie bezgotówkowym podlegają:

1) a) przedsiębiorstwa państwowe, pod zarządem państwowym, państwowo-spółdzielcze, przedsiębiorstwa samorządowe oraz pod zarządem związków samorządu terytorialnego lub międzykomunalnych, spółdzielnie, centrale spółdzielni oraz centrale spółdzielczo-państwowe, spółki prawa handlowego z udziałem Państwa, związków samorządu terytorialnego, osób prawa publicznego, spółdzielni, central spółdzielni i central spółdzielczo-państwowych, przedsiębiorstwa będące własnością lub pod zarządem instytucji, osób prawnych, związków, stowarzyszeń i zrzeszeń, wymienionych w punkcie niniejszym pod lit. c);

b) władze i urzędy administracji państwowej i samorządowej, instytucje oraz zakłady państwowe i samorządowe, których gospodarka finansowa jest w całości objęta budżetem państwowym lub samorządowym;

c) instytucje prawno-publiczne, banki, spółdzielnie kredytowe, instytucje ubezpieczeniowe, samodzielne fundusze jak również inne osoby prawne z wyłączeniem spółek prawa handlowego oraz związki, stowarzyszenia i zrzeszenia, nie posiadające osobowości prawnej;

2) przedsiębiorstwa, zakłady i osoby, wykonujące zajęcia zawodowe, poza wymienionymi w pkt 1, jeżeli są obowiązane do prowadzenia ksiąg handlowych bądź ksiąg uproszczonych, przewidzianych w dekreście z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 27, poz. 174 oraz z 1943 r. Nr 12, poz. 94 i Nr 52, poz. 413).

2. Udział w obrocie bezgotówkowym władz, urzędów, instytucji i zakładów, wymienionych w ust. 1 pkt 1 lit. b), określają właściwe dla nich przepisy rachunkowo-kasowe.

3. Obowiązani do uczestniczenia w obrocie bezgotówkowym w myśl ust. 1 i 2 są uczestnikami obrotu bezgotówkowego w rozumieniu niniejszej ustawy.

Art. 2. 1. Uczestnicy obrotu bezgotówkowego, wymienieni w art. 1 ust. 1 pkt 1, są obowiązani:

1) do posiadania rachunku oraz zeškodowania wszystkich obrotów w jednym z banków lub w jednej ze spółdzielni kredytowych, które określi Minister Skarbu w drodze zarządzenia, ogłoszonego w Monitorze Polskim;

2) do regulowania rozrachunków pieniężnych w drodze przelewów bankowych lub czekami rozrachunkowymi;

3) do lokowania w banku, bądź spółdzielni kredytowej, w której posiadają rachunek (art. 2 ust. 1 pkt 1 lub art. 5), zasobów gotówkowych, przewyższających górną granicę pogotowia kasowego.

2. Przepisy ust. 1 pkt 1 i 3 nie dotyczą banków i spółdzielni kredytowych. Obowiązki ich w zakresie zeškodowania obrotów pieniężnych oraz lokowania zasobów gotówkowych określi Minister Skarbu w drodze zarządzenia.

3. Minister Skarbu określi w drodze rozporządzenia, wydanego w porozumieniu z Przewodniczącym Pań-